

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET HRVATSKIH STUDIJA
NASTAVNIČKA NAOBRAZBA**

PRIPREMA ZA SAT RAZREDNIKA

Radionica

MISIJA: MOJ SLJEDEĆI KORAK

Kamo nakon osnovne škole?

Sat razrednika za učenike 8. razreda osnovne škole

Trajanje: 45 minuta

Ime i prezime: Lucija Fumić

Ustanova: Osnovna škola „Vladimir Nazor” Pisarovina

Datum: 5.10.2026.

Opći podaci

Tema: Profesionalna orijentacija – upoznavanje vlastitih interesa, sposobnosti i vrijednosti pri promišljanju o nastavku obrazovanja.

Cilj radionice: Potaknuti učenike osmoga razreda da na aktivan i njima blizak način osvijeste vlastite interese, snage i kriterije važne pri odabiru srednjoškolskog obrazovanja te da oblikuju konkretne, informirane sljedeće korake, bez nametanja pojedinog obrazovnog puta.

Ishodi učenja

Učenici će moći:

- navesti barem dvije vlastite snage, interese ili vrijednosti koje smatraju važnima pri izboru daljnjeg obrazovanja;
- razlikovati osobne želje, sposobnosti i vanjske okolnosti koje mogu utjecati na obrazovni izbor;
- analizirati izmišljene situacije učenika koji biraju srednju školu i obrazložiti moguća rješenja;
- prepoznati da ne postoji jedan univerzalno prikladan obrazovni put za sve učenike;
- osmisliti najmanje dva izvora iz kojih mogu prikupiti pouzdane informacije o srednjoškolskim programima;
- izraditi osobni plan sljedećih koraka u istraživanju obrazovnih mogućnosti;
- sudjelovati u grupnom radu uz uvažavanje različitih mišljenja.

Povezanost s godišnjim izvedbenim planom

Radionica se može uvrstiti u travanjsku cjelinu godišnjeg programa rada razrednika za 8. razred, uz nastavne jedinice „Kamo nakon osnovne“, „Profesionalna orijentacija“ i „Usklađujemo želje, sposobnosti i mogućnosti“. Može poslužiti i kao priprema za satove profesionalnog usmjeravanja koje provodi stručna suradnica pedagoginja.

Međupredmetne teme

- Osobni i socijalni razvoj – osvještavanje vlastitih interesa, sposobnosti i vrijednosti; donošenje odluka i odgovornost za vlastite izbore.
- Učiti kako učiti – planiranje sljedećih koraka, traženje i vrednovanje informacija.
- Poduzetništvo – inicijativnost, promišljanje mogućnosti i preuzimanje odgovornosti.

Teorijska razrada

Prijelaz iz osnovne u srednju školu jedna je od važnijih obrazovnih prekretnica u životu učenika. Učenici osmoga razreda u tom se razdoblju susreću s nizom pitanja: koji program odabrati, što ih zanima, u čemu su uspješni, kakve mogućnosti imaju i koliko na odluku utječu očekivanja okoline. Profesionalno usmjeravanje zato nije samo odabir naziva škole ili zanimanja, nego proces upoznavanja sebe, istraživanja obrazovnih mogućnosti i postupnog donošenja odluka.

Učenicima je korisno približiti da izbor ne mora biti trenutačan ni savršen. Odluka se može oblikovati prikupljanjem informacija, razgovorom s osobama od povjerenja i usporedbom više mogućnosti. Važno je razlikovati interes od trenutačnog školskog uspjeha: predmet koji učeniku ide dobro može biti važan trag, ali nije jedini pokazatelj budućeg zadovoljstva. Jednako tako, interes za neko područje može se razvijati iskustvom i učenjem. Pri promišljanju je korisno razmotriti i praktične okolnosti, primjerice dostupnost programa, uvjete upisa, trajanje obrazovanja i mogućnost nastavka školovanja.

Uloga razrednika nije donijeti odluku umjesto učenika, nego stvoriti sigurno ozračje u kojem učenici mogu postavljati pitanja, izraziti nesigurnost i razmotriti različite mogućnosti bez uspoređivanja i omalovažavanja. Razrednik usmjerava razgovor, potiče argumentiranje i pomaže učenicima da prepoznaju gdje mogu pronaći provjerene informacije. Posebno je važno izbjegavati poruke da je jedan obrazovni put vrijedniji od drugoga. Gimnazijski, strukovni i umjetnički programi imaju različite ciljeve i zahtjeve; njihova prikladnost ovisi o pojedincu, njegovim interesima, okolnostima i planovima.

Radionica „Misija: moj sljedeći korak“ osmišljena je kao niz kratkih izazova koji učenike vode od samoprocjene do konkretnog plana. Rad u skupinama i analiza izmišljenih slučajeva omogućuju raspravu bez izlaganja osobnih podataka. Kartice sa situacijama potiču učenike da uoče kako se želje, sposobnosti i mogućnosti mogu razlikovati te da odluku nije potrebno svesti na jedan kriterij. Završni individualni zadatak prevodi razgovor u izvediv korak: istražiti program, provjeriti uvjete upisa ili razgovarati s osobom koja može pružiti relevantne informacije. Time se potiču samostalnost, odgovornost i aktivno sudjelovanje u vlastitom obrazovnom putu.

Struktura radionice i vremenski raspored aktivnosti

Uvodna aktivnost	1. Brzi izbor: što je važno?	5
Uvodna aktivnost	2. Lov na tragove – moje jake strane	7
Središnja aktivnost	3. Izbor pod povećalom: slučajevi u timu	15
Središnja aktivnost	4. Detektivi informacija	8
Završna aktivnost	5. Moj sljedeći korak	7
Evaluacija	Izlazna kartica	3
UKUPNO		45

Nastavna sredstva i pomagala: ploča ili projektor, ploča/papir za zapisivanje, kartice s tvrdnjama i slučajevima (prilozi), samoljepljivi papirići ili izlazne kartice, olovke, sat/štoperica. Po mogućnosti: računalo i pristup internetu za demonstraciju službenih izvora informacija.

Sadržaj – tijek aktivnosti

Uvodni dio

1. Brzi izbor: što je važno?

Ishodi učenja: razlikovati osobne kriterije koji mogu utjecati na izbor daljnjeg obrazovanja; obrazložiti vlastiti stav.

Potrebni materijali: kartice A (Prilog 1.), prostor u učionici ili tri natpisa na ploči.

Trajanje: 5 minuta

Razrednik označi tri mjesta u učionici: „Važno“, „Nije presudno“ i „Nisam siguran/na“. Čita tvrdnje iz Priloga 1. (npr. „Važno mi je da me program zanima“, „Birat ću ono što biraju prijatelji“, „U obzir treba uzeti uvjete upisa“). Učenici se nakon svake tvrdnje pomaknu do oznake koja odgovara njihovu mišljenju. Razrednik pozove nekoliko učenika da kratko obrazlože odabir. Naglašava da se odgovori mogu razlikovati i da se mišljenje može promijeniti kad dobijemo nove informacije. Ne traži se od učenika da otkrivaju konkretan izbor škole.

2. Lov na tragove – moje jake strane

Ishodi učenja: navesti barem dvije vlastite snage, interese ili vrijednosti; uvažiti različite sposobnosti i interese.

Potrebni materijali: papir i olovka za svakog učenika; ploča.

Trajanje: 7 minuta

Razrednik učenicima podijeli listić „Moji tragovi“ (Prilog 2.). Učenici samostalno dovršavaju tri rečenice: „Rado radim...“, „Drugi mi često kažu da sam dobar/dobra u...“, „Važno mi je...“. Zatim u paru razmijene samo ono što žele podijeliti. Partner može dodati jednu pozitivnu povratnu informaciju: „Primijetio/la sam da...“. Razrednik na ploču zapisuje primjere širih područja interesa (rad s ljudima, tehnologija, priroda, jezici, stvaranje, organizacija), bez svrstavanja učenika u tipove ili zanimanja.

Središnji dio

3. Izbor pod povećalom: slučajevi u timu

Ishodi učenja: analizirati izmišljene situacije; razlikovati želje, sposobnosti i okolnosti; obrazložiti više mogućih rješenja.

Potrebni materijali: kartice slučajeva (Prilog 3.), radni list za skupinu (Prilog 4.), olovke.

Trajanje: 15 minuta

Razrednik podijeli učenike u skupine od 3–4 člana i svakoj dodijeli jednu karticu slučaja. Skupine imaju 7 minuta za čitanje slučaja i popunjavanje radnog lista: (1) Što je osobi važno? (2) Koje su joj snage i interesi? (3) Koje informacije još nedostaju? (4) Koje su barem dvije mogućnosti? (5) Koji bi bio razuman sljedeći korak? Slijedi kratko predstavljanje rješenja – do 1 minute po skupini.

Razrednik potiče učenike da ne traže „točan odgovor“, nego da obrazlože mogućnosti i prepoznaju što bi još trebalo provjeriti. Zaključuje da se odluke mogu donositi postupno te da tuđe želje ne bi trebale zamijeniti osobno promišljanje.

4. Detektivi informacija

Ishodi učenja: navesti najmanje dva izvora pouzdanih informacija o programima i uvjetima upisa; razlikovati informaciju od pretpostavke.

Potrebni materijali: ploča/projektor; kartica „Provjeri prije nego odlučiš“ (Prilog 5.); po mogućnosti internetska veza.

Trajanje: 8 minuta

Razrednik na ploči prikazuje ili izgovara tri tvrdnje: „U tu školu je lako upasti“, „Taj program omogućuje nastavak obrazovanja“, „Priatelj mi je rekao da se ove godine mijenjaju uvjeti upisa“. Učenici u paru određuju što je provjerljiva informacija, a što je neprovjerena tvrdnja. Zajedno navode gdje bi provjerili podatke: službena stranica škole, službeni sustav/objave o upisima, školski pedagog ili stručna služba, dani otvorenih vrata i razgovor s učenicima ili nastavnicima programa. Razrednik naglašava da uvjete upisa i rokove treba provjeravati za aktualnu godinu, a ne oslanjati se samo na iskustva drugih.

Završni dio

5. Moj sljedeći korak

Ishodi učenja: izraditi osobni plan sljedećeg koraka u istraživanju obrazovnih mogućnosti.

Potrebni materijali: individualni listić (Prilog 6.), olovke.

Trajanje: 7 minuta

Učenici ispunjavaju listić „Moj sljedeći korak“: „Jedno područje koje želim istražiti...“, „Informaciju koju trebam provjeriti...“, „Gdje ću je potražiti...“, „Kome se mogu obratiti...“, „Do

kada ću to učiniti...“. Razrednik naglašava da učenici ne moraju javno iznositi svoj izbor. Nekoliko dobrovoljaca može podijeliti samo općeniti korak koji su odabrali. Ako učenik još nema ideju, može kao prvi korak zapisati razgovor sa stručnom suradnicom ili istraživanje dvaju različitih programa.

6. Izlazna kartica – jedna misao, jedan korak

Ishodi učenja: procijeniti korisnost radionice i izdvojiti stečenu spoznaju.

Potrebni materijali: papirići ili kartice za svakog učenika.

Trajanje: 3 minute

Na izlaznu karticu učenici anonimno ili potpisano (prema dogovoru) dovršavaju dvije rečenice: „Danas sam shvatio/la...“ i „Moj sljedeći korak je...“. Na poleđini mogu zaokružiti koliko im je radionica bila korisna: 1 – nimalo, 2 – malo, 3 – djelomično, 4 – prilično, 5 – vrlo. Razrednik prikupi kartice i zahvali učenicima na sudjelovanju. Kartice služe za kratku procjenu ostvarenosti ishoda i planiranje eventualne dodatne podrške.

Napomene za provedbu

- Prije sata pripremiti i izrezati kartice iz priloga; na ploči unaprijed napisati tri oznake za uvodnu aktivnost.
- Ako učenici ne žele govoriti o vlastitom izboru škole, mogu sudjelovati kroz izmišljene slučajeve ili zapisati odgovor samo za sebe.
- Ne procjenjuje se „ispravnost“ osobnih interesa. Razrednik usmjerava na promišljanje i provjeru informacija, a ne na preporučivanje pojedinog programa.
- Ako se pojave pitanja o konkretnim uvjetima upisa, zabilježiti ih i provjeriti s pedagogom ili u službenim objavama za aktualnu upisnu godinu.
- U slučaju manjka vremena skratiti predstavljanje skupina; ne izostavljati individualni plan sljedećeg koraka.

Literatura

- Bilić, V. i sur. (2005). Izbor tema za satove razrednih odjela. Zagreb: Naklada Ljevak.
- Pregrad, J. (2004). Radionice za satove razrednog odjela. Zagreb: UNICEF.
- Ministarstvo znanosti i obrazovanja (2019). Kurikulumi međupredmetnih tema: Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti; Poduzetništvo.

- Godišnji program rada razrednika za 8.b razred u školskoj godini 2021./2022. (priloženi materijal), travanj: „Kamo nakon osnovne“, „Profesionalna orijentacija“, „Usklađujemo želje, sposobnosti i mogućnosti“.

Radionica je autorski osmišljena za potrebe zadatka, uz oslonac na priloženu šprancu, primjer pripreme i godišnji program rada razrednika za 8. razred.

Prilozi

Prilog 1. Kartice za aktivnost „Brzi izbor: što je važno?“

- Pri izboru programa najvažnije mi je da me područje zanima.
- Mišljenje prijatelja može mi pomoći, ali ne mora odlučiti umjesto mene.
- Važno je provjeriti uvjete upisa i sadržaj programa.
- Jedino je gimnazija dobar izbor za učenike s odličnim ocjenama.
- Pri izboru treba razmišljati i o tome što želim nakon srednje škole.
- Ako još nisam siguran/na, mogu istražiti više mogućnosti.
- Važno je uzeti u obzir i praktične okolnosti, primjerice putovanje do škole.

Prilog 2. Radni listić „Moji tragovi“

Rado radim / učim o: _____

Drugi mi često kažu da sam dobar/dobra u: _____

Važno mi je (npr. pomagati, stvarati, istraživati, imati izazov): _____

Jedna moja snaga koju želim više koristiti: _____

Povratna informacija partnera (ako je želim zapisati): „Primijetio/la sam da...“

Prilog 3. Kartice slučajeva za skupinski rad

SLUČAJ A – „Volim pomagati“

Mia rado pomaže mlađim učenicima i voli biologiju. Nije sigurna želi li raditi u zdravstvu, odgoju ili nekom sasvim drugom području. Obitelj joj predlaže jedan program, a prijateljica drugi.

SLUČAJ B – „Tehnologija i kreativnost“

Luka voli računala, uređivanje videa i rješavanje praktičnih problema. Matematika mu je ponekad zahtjevna, ali ustraje kad radi na projektu. Još ne zna želi li se usmjeriti na tehnički ili umjetnički program.

SLUČAJ C – „Više me toga zanima“

Nika voli strane jezike, putovanja i organizaciju događaja. Dobro joj ide više predmeta, pa joj je teško suziti izbor. Brine je i koliko bi vremena provodila putujući do škole.

SLUČAJ D – „Nisam još odlučio“

Ivan još nema jasno izdvojeno zanimanje. Voli sport, druženje i praktične zadatke. Čuo je različita mišljenja o strukovnim i gimnazijskim programima, ali ne zna što je provjereno, a što su samo glasine.

Prilog 4. Radni list za skupinu – „Izbor pod povećalom“

1. Što je osobi iz slučaja važno? _____
2. Koje su njezine/njegove snage i interesi? _____
3. Koje informacije još nedostaju? _____
4. Navedite barem dvije mogućnosti (bez rangiranja): _____
5. Koji bi bio razuman sljedeći korak i zašto? _____
6. Kako bismo osobi pomogli da sama donese informiranu odluku? _____

Prilog 5. Kartica „Provjeri prije nego odlučiš“

- Što točno želim saznati? (naziv programa, sadržaj, uvjeti upisa, trajanje, nastavak obrazovanja...)
- Je li izvor služben ili mogu provjeriti informaciju na službenom mjestu?
- Odnosi li se informacija na aktualnu upisnu godinu?
- Kome se mogu obratiti ako mi nešto nije jasno?

Mogući izvori: službene stranice srednjih škola; službene objave i sustav za upise; pedagog/inja ili stručna služba škole; dani otvorenih vrata; razgovor s osobama koje poznaju program.

Prilog 6. Individualni listić „Moj sljedeći korak“

Jedno područje ili program koji želim istražiti: _____

Informacija koju trebam provjeriti: _____

Gdje ću je potražiti (izvor): _____

Kome se mogu obratiti za pomoć: _____

Do kada ću napraviti taj korak: _____

Podsjetnik sebi: Ne moram sve odlučiti danas; mogu istražiti, pitati i promisliti.